

## سوالات درس ادبیات توصیفی

سال سوم - ترم دوم

۱- توصیف چیست و بنویسید چه موضوع‌هایی می‌تواند زمینه مناسبی برای توصیف باشند؟

۲- توضیح دهید چرا توصیف با نقل و ابراز احساسات توأم است؟

۳- چگونه تفاوت توصیف و تصویر سازی، سبک‌های متفاوت را به وجود می‌آورند؟

۴- واژه توصیف با معنایی که اکنون در ادبیات به خود گرفته از چه سده‌ای شایع شده است؟

۵- هدف غایی توصیف در ادبیات چیست؟

۶- بنویسید بهترین معادل برای توصیف در زبان فارسی کدام است؟

۷- در سده‌های آغازین از کدام واژه به جای اصطلاح توصیف استفاده می‌شده است؟

۸- توضیح دهید چرا توصیف نوعی کنش زبانی است؟

۹- آیا توصیف تنها در ادبیات به کار می‌رود؟

۱۰- توصیف در بلاغت جدید به کدام بخش مربوط می‌شود؟

۱۱- بنویسید هیرش چه تعریفی از ادبیات ارائه می‌دهد؟

۱۲- چرا برخی از صاحب نظران توصیف را ضد روایت می‌دانند؟

۱۳- بنویسید خالص‌ترین نوع توصیف در انواع ادبی کدام است و چرا؟

۱۴- توضیح دهید آیا توصیف در جهت ایستایی متن پیش می‌رود یا پویایی آن؟

۱۵- چه زمانی توصیف به سمت روایت و داستان‌شدگی پیش می‌رود؟

۱۶- توصیف و روایت را در متن زیر مشخص نمایید؟

بهار همه جا نشست‌ه بود. باد بوی تلخ شکوفه‌های بادام کوهی می‌آورد. سلیمه خسته بود. داس را چپ و راست به شاخه‌ها فرود می‌آورد و عرق می‌ریخت. صورتش گل انداخته بود و به زیبایی و ظرافت نانی نازک شده بود. از ظهر خیلی گذشته بود. تکیه بر کنده داد. خواست بند کیسه دوغ را باز کند که غرشی بیشه را لرزاند. چند شکوفه از درخت بادام کوهی پرپر زد و روی زمین ریخت. سلیمه هراسان از جا پرید. سه هواپیما اوج می‌گرفتند. در پس تپه‌ای، غبار انفجاری در هوا پهن می‌شد. باد ملایمی آرام آرام غبار را بی‌رنگ می‌کرد و به جانب روستا که حالا در زیر پای زن، خاموش و دراز به دراز افتاده بود می‌آورد.

۱۷- چه عاملی سبب شده تا در این شعر توصیف به سمت روایت کشیده شود؟

نیمه شب باید باشد.

دب اکبر آن است: دو وجب بالاتر از بام.

آسمان آبی نیست، روز آبی بود.

یاد من باشد فردا، بروم باغ حسن گوجه و قیسی بخرم.

یاد من باشد فردا لب سلخ، طرحی از بزها بردارم.

طرحی از جاروها، سایه هاشان در آب.

۱۸- انواعی که فیلیپ هامون برای توصیف ارائه می دهد کدامند؟

۱۹- شاعر در این شعر از چه نوع توصیفی استفاده کرده است؟

ماه بالای سر آبادی است

اهل آبادی در خواب.

روی این مهتاب، خشت غربت را می بویم.

باغ همسایه چراغش روشن،

من چراغم خاموش

ماه تابیده به بشقاب خیار، به لب کوزه آب.

۲۰- توضیح دهید آیا هر چیزی می تواند موضوع مناسبی برای توصیف باشد؟

۲۱- بنویسید توصیف در ادبیات کلاسیک ایران بیشتر به چه منظوری بوده است؟

۲۲- آیا می توان در متنی هم زمان، هم توصیف به کار برد و هم روایت؟

۲۳- با ذکر نمونه توضیح دهید آیا با مطالعه در توصیف در یک دوره می توان به سلیقه زبان شناسی آن دوره پی برد؟

۲۴- شرح دهید توصیف در ادبیات یونان و رم از دوره باستان تا قرن ۱۸ چه تحولی به خود دیده است؟

۲۵- توضیح دهید چگونه باعث ظهور سبک های مختلف می گردد؟

- ۲۶- انواع ادبیات توصیفی در ایران را بنویسید؟
- ۲۷- توصیف تخیلی را با ذکر نمونه شرح دهید؟
- ۲۸- بنویسید توصیف نمادین چه نوع توصیفی است؟
- ۲۹- توصیف واقعی و تخیلی را شرح دهید؟
- ۳۰- چرا در دوره معاصر بیشتر نویسندگان و شعرا از توصیف واقعی استفاده می‌کنند؟
- ۳۱- ادبیات کلاسیک ایران ذیل کدام نوع از توصیف قرار می‌گیرد، چرا؟
- ۳۲- توصیف سمبلیک بیشتر در چه زمان‌هایی ظهور می‌کند؟
- ۳۳- توصیف از دیدگاه بورنوف به چه معناست؟
- ۳۴- آیا با توجه به ادعای بورنوف، تنها یک واقعیت وجود دارد؟
- ۳۵- نقش توصیف را در ادبیات شرح دهید؟
- ۳۶- آیا توصیف چنان که پتی و آدام می‌گویند نوعی مکث یا زمان مرده در توالی حوادث است؟
- ۳۷- با توجه به اینکه توصیف زنجیر روایت را متوقف می‌کند، آیا کارکرد آن در متن مستقیم است یا غیر مستقیم؟
- ۳۸- بنویسید توصیف از چه راه‌هایی میسر می‌شود؟
- ۳۹- توصیف از طریق کنش را شرح دهید؟
- ۴۰- با ذکر مثال توصیف از طریق توضیح مستقیم را توضیح دهید؟
- ۴۱- توصیف از راه گفتگو، چیست؟
- ۴۲- در شعر زیر توصیف‌های کنشی را مشخص نمایید؟
- وزان جایگه تنگ بسته کمر  
بیامد پر از کینه و جنگ سر  
چو رخس اندر آمد بران هفت کوه  
بران نره دیوان گشته گروه  
به نزدیکی غار بی بن رسید

به گرد اندرون لشکر دیو دید

۴۳- انواع توصیف را در شعر زیر بیابید؟

به اولاد گفت آنچ پرسیدمت

همه بر ره راستی دیدمت

کنون چون رفتن آمد فراز

مرا راه بنما و بگشای راز

بدو گفت اولاد چون آفتاب

شود گرم و دیو اندر آید به خواب

بریشان تو پیروز باشی به جنگ

کنون یک زمان کرد باید درنگ

۴۴- با توجه به توصیف‌های زیر، شخصیت رستم در این شعر چگونه تصویر شده است؟

نکرد ایچ رستم به رفتن شتاب

بدان تا برآمد بلند آفتاب

سراپای اولاد بر هم ببست

به خم کمند آنگه برنشست

برآهیخت جنگی نهنگ از نیام

بغرید چون رعد و بر گفت نام

۴۵- شاعر در این شعر دیوها را چگونه توصیف می‌کند؟

میان سپاه اندر آمد چو گرد

سران را سراز تن همی دور کرد

ناستاد کس پیش او در به جنگ

نجستند با او یکی نام و ننگ

رهش باز دادند و بگریختند

به آورد با او نیاویختند

۴۶- کدام مصرع از شعر زیر توصیف از طریق توضیح مستقیم است؟

به کردار دوزخ یکی غار دید

تن دیو از تیرگی ناپدید

زمانی همی بود در چنگ تیغ

نبد جای دیدار و راه گریغ

ازان تیرگی جای دیده ندید

زمانی بران جایگه آرمید

چو مؤگان بمالید و دیده بشست

در آن جای تاریک لختی بجست

۴۷- در شعر زیر توصیف‌های کنشی را مشخص نمایید؟

به تاریکی اندر یکی کوه دید

سراسر شده غار ازو ناپدید

به رنگ شبه روی و چون شیر موی

جهان پر ز پهنای و بالای اوی

سوی رستم آمد چو کوهی سیاه

از آهنش ساعد ز آهن کلاه

ازو شد دل پیلتن پر نهیب

بترسید کامد به تنگی نشیب

۴۸- در شعر زیر توصیف‌هایی را که از طریق گفتگو است، بیابید؟

به اولاد گفت آنچ پرسیدمت

همه بر ره راستی دیدمت

کنون چون رفتن آمد فراز

مرا راه بنما و بگشای راز

بدو گفت اولاد چون آفتاب

شود گرم و دیواندر آید به خواب

بریشان تو پیروز باشی به جنگ

کنون یک زمان کرد باید درنگ

۴۹- چه زمانی در داستان توصیف صورت می‌گیرد؟

۵۰- چرا گرماس و کورتز توصیف ار در تضاد با انواع گوناگون متن می‌دانند؟

۵۱- مفهوم‌مندی بخش‌های توصیف در سیر داستان چه امکانی را فراهم می‌کند؟

۵۲- تفاوت توصیف در دوره رئالیسم و پس از آن را بنویسید؟

۵۳- در رمان نو، توصیف به چه صورت خود را در روایت رها می‌کند؟

۵۴- چگونه توصیف با ارائه مکان و زمان وقوع داستان به واقع‌نمایی آن کمک می‌کند؟

۵۵- توضیح دهید آیا داستان بدون توصیف می‌تواند معنایی داشته باشد؟

۵۶- شگرد رئالیست‌ها برای حل مشکل کند شدن داستان به دلیل حجم زیاد توصیف چیست؟

۵۷- توصیف از نوع دیداری را شرح دهید؟

۵۸- در داستان‌های رئالیستی توصیف شخصیت از چه راه‌هایی امکان پذیر است؟

۵۹- در متن زیر چه نوع توصیفی به کار رفته است؟

۶۰- توضیح دهید در داستان چگونه کنش روایی در چارچوب توصیف قرار گرفته است؟

۶۱- انواع توصیف را در متن زیر مشخص نمایید؟

۶۲- توضیح دهید در متن زیر چگونه توصیف در بخش‌های روایی پنهان شده است؟

۶۳- بنویسید چگونه در داستان به واقع‌نمایی کمک می‌کند؟

۶۴- نویسندگان رئالیستی چگونه شخصیت پرداززی دقیقی اراده می دهند؟

۶۵- در متن زیر توصیف‌ها و روایت را مشخص نمایید؟

۶۶- تفاوت توصیف در آثار رئالیستی و ناتورالیستی در چیست؟

۶۷- انواع توصیف در داستان را نام ببرید؟

۶۸- توضیح دهید توصیف چه نقش‌هایی در داستان به عهده می‌گیرد؟

۶۹- کارکرد توصیف عملی را در داستان کوتاه شرح دهید؟

۷۰- داستان‌های کوتاه به لحاظ توصیف به چند دسته تقسیم می‌شوند؟

۷۱- چگونه می‌توان با توصیف عملی وقایع اجتماعی را بازتاب داد؟

۷۲- برای توصیف حالات درونی شخصیت‌های داستانی، از چه راه‌هایی می‌توان عمل کرد؟

۷۳- چرا توصیف عملی در داستان کوتاه کارکرد بهتری دارد؟

۷۴- چه نوع توصیفی می‌تواند به سمت داستان‌شدگی قدم بردارد؟

۷۵- روایت توصیفی را توضیح دهید؟

۷۶- تفاوت روایت توصیفی و توصیف روایی در چیست؟

۷۷- چرا در توصیف روایی درنگ و پرداختن به چیزهای مختلف موضوع، جایز نیست؟

۷۸- روایت توصیفی در واقع محصول چه نوع رمان و داستان‌هایی است؟

۷۹- چگونه توصیف روایی خود را از سیطره دانای کل رها می‌سازد؟

۸۰- چرا توصیف باعث درنگ و مکث در داستان می‌شود؟

